

Kromě toho můžeme sledovat významný vliv sociálního kapitálu také v dalších oblastech souvisejících se vzděláváním. Vyšší míra sociálního kapitálu působí například na celkové vztahy mezi rodiči a školou (Acar 2011). Dále platí, že sociální kapitál v prostředí, ve kterém žáci vyrůstají, je významným prediktorem akademického úspěchu (Israel, Beaulieu, Hartless 2001). Můžeme rovněž sledovat vliv sociálního kapitálu ve vztazích mezi učiteli a žáky, kteří pocházejí ze znevýhodněných rodin či z rodin imigrantů (Croninger, Lee 2001; Kao, Rutherford 2007; Considine, Zappalá 2002), a mnoho dalších dílčích aspektů. Zřejmý je zde zásadní poznatek, že sociální kapitál, který v mnoha ohledech úzce souvisí se socioekonomickým statutem, má vliv na vzdělávání a úspěšnost žáků či samotné vztahy mezi žáky a jejich rodinami a školou.

Sociální kapitál v České republice měřil například sociolog Tomáš Kostecký a jeho tým (data k roku 2005). Pro tuto sekundární analýzu byl však zkonstruován vlastní index sociálního kapitálu. Při jeho konstrukci jsme vycházeli nejen z předchozích studií sociálního kapitálu, ale bylo přidáno i několik nových proměnných získaných z dostupných datových zdrojů.¹⁸ Z celkového srovnání jednotlivých krajů je vyloučena Praha, jelikož se jedná o specifický region, který zpravidla zkresluje analýzu agregovanou na úrovni krajů.¹⁹ Index sociálního kapitálu v jednotlivých krajích je zobrazen v následující mapě (mapa č. 4), přičemž čím vyšší je hodnota indexu, tím vyšší je sociální kapitál v kraji. Jak vyplývá ze srovnání s předchozími uvedenými mapami v této sekci, sociální kapitál ve velké míře koresponduje s indexem domácích zdrojů pro učení. Není tomu však výhradně ve všech případech. Překryv hodnot uvedených dvou indexů můžeme vidět například u Karlovarského a Moravskoslezského kraje, nicméně Ústecký kraj má hodnotu sociálního kapitálu ještě nižší, než je průměrná hodnota indexu domácích zdrojů pro učení.

18 Index sociálního kapitálu zkonstruovaný pro tuto sekundární analýzu je tvořen proměnnými: podíl neziskových organizací na 1 000 obyvatel, podíl členů Českého svazu tělesné výchovy (ČSTV) / České unie sportu (ČUS), podíl členů dobrovolných hasičů, volební účast, důvěra v ústavní instituce (na základě šetření prováděných Centrem pro výzkum veřejného mínění, CVVM), čtenost seriózního tisku, podíl dárců krve v krajích. Všechny proměnné byly standardizovány do hodnot směrodatných odchylek (z-skóre). Index byl pak následně vytvořen zprůměrováním hodnot takto získaných odchylek za jednotlivé kraje.

19 Tato skutečnost je způsobena zpravidla velkou koncentrací obyvatel s vysokým socioekonomickým statutem, a tudíž i vyznačujících se vysokou mírou sociálního kapitálu na poměrně malém území, což zkresluje následné srovnání Prahy s ostatními kraji v ČR.

